

Η υγειονομική κρίση που προκάλεσε η πανδημία ανέδειξε τη σπουδαιότητα της φαρμακευτικής καινοτομίας στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. Τα τελευταία δύο χρόνια η καινοτόμος φαρμακοβιομηχανία ήταν αυτή που οδήγησε τις εξελίξεις για τη διαχείριση της πανδημίας. Μέσα σε λιγότερο από έναν χρόνο είχαν ήδη ξεκινήσει οι εμβολιασμοί κατά της COVID-19, γεγονός που αποτελεί πρωτοφανές επιστημονικό επίτευγμα.

Τα εμβόλια εναντίον του ιού SARS-CoV-2 σηματοδοτούν μια νίκη της φαρμακευτικής καινοτομίας, αλλά δεν είναι η μοναδική. Ασθενείς που στο παρελθόν ήταν θανατηφόρες τώρα έχουν σχεδόν εξαλειφθεί χάρη στα εμβόλια, ενώ άλλες αποτελούν πλέον διαχειρίσιμα χρόνια νοσήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το HIV, που πλέον αποτελεί μια χρόνια νόσο, αλλά και η ηπατίτιδα C, η οποία θεραπεύεται πλήρως.

Από το 2000 περισσότερα από 450 νέα φάρμακα έχουν διατεθεί σε ασθενείς που αντιμετωπίζουν σοβαρές ασθένειες σώζοντας τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων. Παράλληλα, περισσότερα από 8.000 φάρμακα βρίσκονται υπό ανάπτυξη παγκοσμίως, ενώ την ίδια στιγμή συνεχίζεται η προσπάθεια της φαρμακοβιομηχανίας για θεραπεία κατά της COVID-19 και, όπως φαίνεται, σύντομα θα είναι διαθέσιμες αρκετές επιλογές.

Στη χώρα μας είναι επιτακτική ανάγκη η μετάβαση σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας που θα παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες στους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται αναδι-αμόρφωση της φαρμακευτικής πολιτικής με τρόπο που θα απελευθερώνει τις μεγάλες αναπτυξιακές δυνατότητες του φαρμακευτικού κλάδου.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Η επένδυση στην καινοτομία και την υγεία είναι το κλειδί για ένα καλύτερο αύριο

ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρόεδρος ΣΦΕΕ

Την τελευταία διετία έγιναν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, όπως η εξεύρεση πρόσθετου κονδυλίου για την κάλυψη της δαπάνης των εμβολίων. Ταυτόχρονα, δόθηκαν πιο ουσιαστικά επενδυτικά κίνητρα, όπως η δυνατότητα συμψηφισμού των επενδύσεων με το clawback, καθώς και ο τριπλασιασμός του φορολογικού συντελεστή υπερέκπτωσης για επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη. Παρ' όλα αυτά, η υποχρηματοδότηση της φαρμακευτικής δαπάνης είναι εμφανής, την ίδια στιγμή που σημαντικές δομικές μεταρρυθμίσεις καθυστερούν.

Συνιστά προτεραιότητα η πληρέστερη κάλυψη των αναγκών των Ελλήνων ασθενών με μια δημόσια φαρμακευτική δαπάνη η οποία θα πρέπει να προσδιοριστεί με βάση

επιστημονικά και επιδημιολογικά δεδομένα και όχι με αριθμολογική προσέγγιση. Η υπερόγκη υπέρβαση της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης καταδεικνύει την ανεπάρκεια του προϋπολογισμού, η οποία καλύπτεται μέχρι σήμερα μονομερώς, μέσα από τις διαρκώς αυξανόμενες και ανεξέλεγκτες υποχρεωτικές επιστροφές και εκπτώσεις (clawback και rebates) των φαρμακευτικών εταιρειών.

Επιβεβαιώνοντας τον αντιαναπτυξιακό ρόλο του μηχανισμού υποχρεωτικών επιστροφών (clawback), τόσο οι πέντε τελευταίες εκθέσεις ενισχυμένης εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και η έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη υπογραμμίζουν ότι το ανεξέλεγκτο ύψος του απειλεί τη βιωσιμότητα της πολιτικής για το φάρμακο αλλά και του συστήματος υγείας. Το πάγιο αίτημα του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) για προσδιορισμό του ορίου του clawback και συνυπευθυνότητα καταγράφεται στην έκθεση Πισσαρίδη, ενώ στο προσφάτως ψηφισθέν νομοσχέδιο του υπουργείου Υγείας, με βάση το πλαίσιο που ορίστηκε στο RRF, εισάγεται μια μορφή συνυπευθυνότητας της φαρμακοβιομηχανίας με την Πολιτεία. Βεβαίως, μένει να διαλευκανθούν ο επιμερισμός της ενίσχυσης και η βάση ενεργοποίησης της συμμετοχής της Πολιτείας ώστε να μην καταλήξουμε σε λογιστικά τεχνάσματα.

Ο ΣΦΕΕ στέκεται αρωγός στις προσπάθειες της Ελληνικής Πολιτείας για τη δημιουργία ενός βιώσιμου και ασθενοκεντρικού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Μάλιστα, παρουσίασε ήδη από το 2020 τις προτάσεις του για μια βιώσιμη φαρμακευτική πολιτική και πρότεινε την υπογραφή συμφώνου συνεργασίας με την κυβέρνηση. Οι προτάσεις συνοψίζονται σε επτά πυλώνες δράσεων:

- Επαναπροσδιορισμός της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, ιδιαίτερα της νοσοκομειακής
- Αύξηση αποτελεσματικότητας και ολοκλήρωση μεταρρυθμίσεων
- Αναθεώρηση του μηχανισμού επιστροφών (clawback)
- Ενίσχυση της πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες
- Προώθηση επενδύσεων
- Ενίσχυση εποπτείας του συστήματος και αξιοποίηση των ψηφιακών δυνατοτήτων
- Προώθηση κοινωνικής και ηθικής ευθύνης

Προχωρώντας με οδηγό έναν τέτοιο οδικό χάρτη θα βελτιώσουμε την ποιότητα της δημόσιας υγείας, ενώ θα συμβάλουμε στην κοινωνία και την οικονομία με θέσεις εργασίας και επενδύσεις στην παραγωγή και στην έρευνα.